

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1992-1993 (*)

18 NOVEMBER 1992

HERZIENING VAN DE GRONDWET

Herziening van artikel 71 van de Grondwet

**VOORSTEL
VAN DE HEER VANDE LANOTTE**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het voorstel tot herziening van artikel 71 van de Grondwet past in het geheel van de voorstellen tot vervollediging van de federale staatsstructuur.

Dit voorstel regelt het recht van de Koning om de Wetgevende Kamers te ontbinden. Zijn ontbindingsrecht wordt op tweevoudige wijze beperkt.

Ten eerste kan Hij de Wetgevende Kamers niet langer afzonderlijk ontbinden. Hij moet de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat steeds gezamenlijk ontbinden. Deze beperking van het ontbindingsrecht van de Koning hangt samen met de herziening van artikel 55 van de Grondwet waarin wordt voorgesteld de gelijktijdigheid van de verkiezingen voor de Kamer van volksvertegenwoordigers en van de rechtstreeks gekozen senatoren grondwettelijk te garanderen. Deze gelijktijdigheid wordt, zoals uiteengezet in de toelichting bij het voorstel tot herziening van artikel 55 van de Grondwet, ingegeven door de nood de verschillende verkiezingen te hergroeperen die in ons land moeten worden gehou-

(*) Tweede zitting van de 48^e zittingsperiode.

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1992-1993 (*)

18 NOVEMBRE 1992

REVISION DE LA CONSTITUTION

Révision de l'article 71 de la Constitution

**PROPOSITION
DE M. VANDE LANOTTE**

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La proposition de révision de l'article 71 de la Constitution s'inscrit dans l'ensemble des propositions visant à achever la structure fédérale de l'Etat.

Cette proposition règle le pouvoir du Roi de dissoudre les Chambres législatives. Son pouvoir de dissolution est limité d'une double manière.

D'une part, il ne peut plus dissoudre les Chambres législatives séparément. Il doit toujours dissoudre simultanément la Chambre des représentants et le Sénat. Cette restriction du droit de dissolution du Roi est liée à la proposition de révision de l'article 55 de la Constitution, dans laquelle il est proposé de garantir constitutionnellement la simultanéité des élections de la Chambre des représentants et des sénateurs élus directement. Cette simultanéité s'inspire, ainsi qu'il est expliqué dans les développements joints à la proposition de révision de l'article 55 de la Constitution, de la nécessité d'un regroupement des diverses élections qui doivent être tenues dans notre pays. La révision de l'article 71 de la Constitution est

(*) Deuxième session de la 48^e législature.

den. De herziening van artikel 71 van de Grondwet vormt daarom een onverbreekelijk geheel met de herziening van artikel 55 van de Grondwet.

Ten tweede wordt het recht van de Koning om de Wetgevende Kamers te ontbinden beperkt tot slechts twee gevallen :

1. ofwel verwerpt de Kamer van volksvertegenwoordigers, bij volstreckte meerderheid van haar leden, een motie van vertrouwen in de Regering en slaagt zij er niet in binnen een termijn van drie dagen, te rekenen vanaf de verwerping van de motie, een opvolger voor de Eerste Minister voor benoeming aan de Koning voor te dragen;

2. ofwel neemt de Kamer van volksvertegenwoordigers, bij volstreckte meerderheid van haar leden, een gewone motie van wantrouwen aan, waarin per definitie geen opvolger voor de Eerste Minister voor benoeming aan de Koning wordt voorgedragen.

Over de moties van vertrouwen en wantrouwen kan slechts worden gestemd na verloop van achtenveertig uur, volgend op de neerlegging van de motie. Deze termijn wordt berekend overeenkomstig de artikelen 52 en 53 van het gerechtelijk wetboek.

Alleen de Kamer van volksvertegenwoordigers kan een motie van vertrouwen of wantrouwen aannemen. In dit opzicht past de herziening van artikel 71 van de Grondwet in de hervorming van het tweekamerstelsel waarbij aan de Kamer van volksvertegenwoordigers de exclusieve bevoegdheid van de politieke controle op de Regering wordt toegekend, zoals uiteengezet in de toelichting bij het voorstel tot herziening van artikel 26 van de Grondwet.

Voor het overige wordt de huidige situatie behouden : ingeval van ontbinding van de Wetgevende Kamers door de Koning, bevat het ontbindingsbesluit oproeping van de kiezers binnen veertig dagen en bijeenroeping van de Kamers binnen twee maanden.

De onmiddellijke inwerkingtreding van de herziening van artikel 71 van de Grondwet stelt geen enkel probleem.

J. VANDE LANOTTE

VOORSTEL

Enig artikel

Artikel 71 van de Grondwet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 71. — De Koning heeft het recht de Kamer van volksvertegenwoordigers te ontbinden wanneer zij, bij volstreckte meerderheid van haar leden,

dès lors liée de manière indissociable à la révision de l'article 55 de la Constitution.

D'autre part, le pouvoir du Roi de dissoudre les Chambres législatives est limité aux deux seuls cas suivants :

1. ou bien la Chambre des représentants rejette, à la majorité absolue de ses membres, une motion de confiance à l'égard du Gouvernement et ne parvient pas, dans un délai de 3 jours à compter du rejet de la motion, à présenter au Roi un successeur au Premier ministre;

2. ou bien la Chambre des représentants adopte, à la majorité absolue de ses membres, une motion de méfiance ordinaire dans laquelle, par définition, aucun successeur au Premier ministre n'est présenté à la nomination par le Roi.

Les motions de confiance et de méfiance ne peuvent être votées qu'après expiration d'un délai de 48 heures suivant le dépôt de la motion. Ce délai est calculé conformément aux articles 52 et 53 du Code judiciaire.

Seule la Chambre des représentants peut adopter une motion de confiance ou de méfiance. A cet égard, la révision de l'article 71 de la Constitution s'inscrit dans la réforme du bicaméralisme dans le cadre de laquelle la Chambre des représentants se voit attribuer la compétence exclusive en matière de contrôle politique sur le Gouvernement, telle qu'elle est évoquée dans les développements joints à la proposition de révision de l'article 26 de la Constitution.

Pour le reste, la situation actuelle est maintenue : en cas de dissolution des Chambres législatives par le Roi, l'acte de dissolution contient convocation des électeurs dans les quarante jours, et des Chambres dans les deux mois.

L'entrée en vigueur immédiate de la révision de l'article 71 de la Constitution ne pose aucun problème.

PROPOSITION

Article unique

L'article 71 de la Constitution est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 71. — Le Roi n'a le droit de dissoudre la Chambre des représentants que si celle-ci, à la majorité absolue de ses membres,

1° hetzij een motie van vertrouwen in de Regering verwerpt en niet binnen een termijn van drie dagen, te rekenen vanaf de dag van de verwerping van de motie, een opvolger voor de Eerste Minister voor benoeming aan de Koning voordraagt;

2° hetzij een motie van wantrouwen tegen de Regering aanneemt en niet tegelijk een opvolger voor de Eerste Minister voor benoeming aan de Koning voordraagt.

Over moties van vertrouwen en wantrouwen kan slechts gestemd worden na verloop van achtenveertig uur, volgend op de neerlegging van de motie.

De ontbinding van de Kamer van volksvertegenwoordigers heeft de ontbinding van de Senaat tot gevolg.

Het ontbindingsbesluit bevat oproeping van de kiezers binnen veertig dagen en bijeenroeping van de Kamers binnen twee maanden. ».

10 november 1992.

J. VANDE LANOTTE
P. BREYNE
Ph. BUSQUIN
J.-P. GRAFE
F. VANDENBROUCKE

1° soit rejette une motion de confiance au Gouvernement et ne propose pas au Roi, dans un délai de trois jours à compter du jour du rejet de la motion, la nomination d'un successeur au Premier ministre;

2° soit adopte une motion de méfiance à l'égard du Gouvernement et ne propose pas simultanément au Roi la nomination d'un successeur au Premier ministre.

Les motions de confiance et de méfiance ne peuvent être votées qu'après un délai de quarante-huit heures suivant le dépôt de la motion.

La dissolution de la Chambre des représentants entraîne la dissolution du Sénat.

L'acte de dissolution contient convocation des électeurs dans les quarante jours et des Chambres dans les deux mois. ».

10 novembre 1992.